

Kommunstyrelsen

Delårsrapport tertial 2 2019

Sammanfattning

Befolkningen fortsätter öka vilket ställer krav på investeringar, både i verksamhetslokaler och i bostäder. Befolkningsökningen är i grunden positivt, men de kommande åren kommer det ställas stora krav på såväl finansiering som på organisationens kapacitet. Finspångs vision om att vara 30 000 invånare år 2035 gör detta till en av kommunens stora utmaningar. Den andra stora utmaningen rör ekonomi. Kalkylen för de kommande åren visar på behov av anpassningar av verksamheterna, även om det i dagsläget är osäkert på vilket sätt detta ska ske. Att kombinera tillväxtarbetet med ekonomisk anpassning kommer därför ställa stora krav på en effektiv och innovativ organisation. I detta avseende behöver digitaliseringens möjligheter tas tillvara på ett bättre sätt än vad som hittills skett.

Prognosen i samband med delårsrapporten visar på ett ekonomiskt resultat på -13 miljoner kronor för 2019. Resultatet i augusti var 11 mkr vilket är 21 mkr lägre än vid samma period föregående år, det indikerar att det prognostiserade underskottet för helåret är realistiskt. Verksamheternas underskott i prognosen är -46 mkr. Att resultatet i prognosen trots allt slutar på -13 mkr beror på ökade skatteintäkter, försenade investeringar, förbättrade räntevillkor på kommunens lån och centrala medel som inte har fördelats till sektorerna. I budgeten för 2019 finns effektiviseringar på 40 mkr som inte har kunnat realiserats på så kort tid. En anpassning av budgetramarna på 40 mkr motsvarar en minskning av personalen med 80 heltidstjänster med helårseffekt.

Tre av fem sektorer visar i sina prognoser för året ett underskott. Underskotten finns inom sektorerna utbildning, social omsorg och vård och omsorg. Sektor social omsorg står för den största avvikelsen, 8,7 procent högre kostnader än budgeterat. För vård och omsorg är avvikelsen 6 procent sektor och sektor utbildning har en avvikelsen på 1,7 procent jämfört med budget.

Sektor social omsorg visar i sin prognos ett underskott på 20 mkr. Det är främst köpta platser för placering med stöd av Lagen om stöd och service (LSS) till vissa funktionshindrade och enligt Socialtjänstlagen (SoL) som visar ett underskott på 11,1 mkr. Köpta platser är väsentligt dyrare än de platser som drivs i egen regi. Kommunens egna boende enligt LSS och SoL samt boendestöd enligt SoL har i prognosen ett underskott på 4,7 mkr. Svårigheter finns med en effektiv bemanning, vilket medför höga kostnader för övertid och fyllnadstid. Inom försörjningsstödet ökar antalet ärenden delvis beroende på att individer återgår till försörjningsstöd från projektet extratjänster.

Positivt är att kostnader för placering av barn och unga minskar även i år och ger ett överskott 4 mkr.

Sektor vård och omsorg redovisar i sin prognos ett underskott på 17,5 mkr, vilket är en ökning av underskottet med 12,9 mkr jämfört med föregående prognos i maj. Den kraftiga förändringen av resultatet beror på ökad volym av biståndsbedömd hemtjänst, delegerade hemsjukvårdsinsatser samt tid för hantering av matdistribution. Ett tidigare statsbidrag för ökad bemanning inom äldreomsorgen har minskat med 5 mkr men enheterna har inte lyckats anpassa organisationen. Sedan tidigare finns inom ett av de särskilda boendena en högre bemanning på grund av problem med logistiken i befintliga lokaler vilket bidrar till underskottet.

Sektor utbildning redovisar en prognostiserat underskott på 9,4 mkr, en förbättring med 2,7 mkr sedan föregående prognos. Det är inom grundskolans rektorsområden som förbättringen av prognosen återfinns. Grundskolan har svårt att rymma behovet av extraresurser för barn med särskilda behov inom sin resurstilldelning, men för att klara lagens krav har några skolor ökat bemanningen sedan några terminer, vilket genererar underskott i verksamheten. Det finns även några små skolenheter inom grundskolan som har svårt att få resurserna att räcka till med den normala elevpengen för att klara bemanning och ekonomi i balans. Gymnasiet har problem att klara sin ekonomi med nuvarande låga elevvolym och det programutbud som skolan har, då undervisningsgrupperna blir små, vilket medför höga kostnader per elev. Höga lokalkostnader i nyrenoverade lokaler bidrar till de ekonomiska svårigheterna.

Sektor samhällsbyggnad har en prognos i balans. Fastighetsförvaltningen kommer från årsskiftet att tas över av den nybildade fastighetsavdelning från Vallonbygden. Fastighetsavdelningen är under uppbyggnad och planerar för övertagandet av verksamheten. Måltidsservice och lokalvårdsservice har justerat sin prissättning inför 2019 så att de överensstämmer med de kostnader dessa verksamheter har.

Sjukfrånvaron har ökat något. Det är stor variation mellan och inom verksamheterna i sektorerna. Sektorerna fokuserar på att identifiera och aktivt arbeta med den arbetsrelaterade sjukfrånvaron. Arbetet med en utökad grundbemanning förväntas i förlängningen ge en effekt i minskad sjukfrånvaro.

Bedömningen är att målet Finspångs kommun ska ha ekonomisk kontroll inte kommer att nås. Underskottet i prognosen på 13 mkr och innebär att kommunen inte klarar balanskravet 2019.

Följande mål i strategisk plan bedöms nås under 2019:

- Finspång ska bidra till en hållbar global utveckling
- Det ska finnas ett rikt utbud av kultur-, fritids- och friluftaktiviteter av god kvalitet
- Finspång ska ha en hållbar social utveckling

- Finspång ska ha en hållbar ekologisk utveckling
- Finspång ska vara en trygg kommun att bo och vistas i
- I kontakt med kommunen och av kommunen finansierad verksamhet ska got service erbjudas

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna tertialredovisning 2019